

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1873. XXII. tečaj.

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(God sv. Andreja: Sv. križ — komu bo pri sodbi veselo znamenje?
Govoril J. A.)

„Vidili bodo tedaj Sinu človekovega priti
na oblaku z veliko oblastjo in častjo.“
Luk. 21, 27.

V v o d.

Hvala Bogu! Doživeli smo spet sv. adventni čas, o katerem sv. katoliška cerkev začenja novo cerkveno leto. Ta ljuba naša duhovna mati serčno želi, naj bi z novim letom začeli tudi mi vsi novo življenje. Zatoraj opominja nas z besedami sv. Pavla: „Bratje! ura je, da od spanja vstanemo . . .“ da starega človeka slečemo in oblečemo novega po Jezusu Kristusu. Zatoraj se nam tudi bere sv. evangelije od sodnjega dne, da bi nas vse pretresel dobrodejni strah pred tem imenitnim dnevom. Strašne znamenja se bojo godile pred sodnjim dnevom na nebu in na zemlji; poslednjič se bo pa prikazalo znamenje Sinu človekovega, in tedaj bojo jokali vsi rodovi na zemlji in bojo videli Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom. Sodnji dan se bo znamenje Sinu človekovega prikazalo na nebu. Ali veste, katero je to znamenje? To znamenje je znamenje sv. križa, na katerem je Jezus, Sin človekov, za nas umerl, da bi nas vse odrešil in večno zveličal. Nekterim bo to znamenje sv. križa znamenje časti in zveličanja, nekterim pa znamenje sramote in groze. Oh da bi nam vsem sv. križ sodnji dan bil znamenje časti in zveličanja! Kaj nam je toraj storiti? Ljubi moji! Danes obhajamo spomin sv. Andreja, kateri na podobah nosi sv. križ zraven sebe. Sv. Andrej je bil učenec Janeza Kerstnika. Ko je potem Jezus k Janezu v puščavo prišel, pokazal ga je Janez svojim učencem in rekel: „Glejte jagnje božje, ki grehe sveta odjemlje.“

Na te besede je Andrej šel za Jezusom in postal njegov prvi učenec. Poznej ga je Jezus vzel med 12tere aposteljne, ki so bili vedno okoli njega, ki so poslušali njegov nauk in gledali njegove čudeže. Po prihodu sv. Duha je tudi sv. Andrej, kakor drugi njegovi tovarši, šel po svetu Kristusa križanega oznanovat. Obrnil se je najpopred v daljno Scitijo in potem, ko je po Traciji in Epiru, današnjih turških deželah, brezštevilno ljudi s svojimi nauki in čudeži h Kristusu pripeljal, pride na zadnje v gerško deželo in v mestu Patras sveto evangelje oznanuje. Poveljnik tega mesta, Egeja po imenu, pa brani sv. Andreju evangelije oznanovati, ga pred se pokliče in mu ukaže bogovom darovati. Pa Andrej mu odgovarja: „Jaz vsaki dan vsegamogočnemu Bogu, ki je edin in resničen, darujem, pa ne volovskega mesa in tudi ne kozlovske kervi, ampak neomadeževano jagnje na oltarji, čegar meso potem vsi verni zavživajo; jagnje pa, ki je bilo darovano, še zmiraj ostane celo in živo.“ Na to ga Egeja reče v ječo vreči; kristijani bi ga bili lahko rešili, ali sv. Andrej jim je branil, ker je želel za Kristusa terpeti. Ko ga mestni poveljnik čez nekaj dni zopet pred-se pokliče in ko Andrej brez strahu križanega Jezusa hvali in oznanuje, reče mu Egeja ves serdit: „Dobro, ker ti tako križ hvališ, in svojega križanega Gospoda tako povzdiguješ, dal bom tudi tebe križati, da boš tudi ti svojemu Gospodu v smrti podoben.“ Kaj menite, ljubi moji, da se je Andrej te sodbe kaj vstrašil? Še le razveselil se je. In ko ga k smrti peljejo in on križ od daleč ugleda, hiti mu veselo naproti in ga z velikim glasom pozdravlja rekoč: „O ljubi križ, ki si svojo lepoto in čast od Gospodovih udov prejel, bodi mi serčno pozdravljen! Dolgo sem po tebi hrepenel, skerbno sem te ljubil, brez prenehanja te iskal; tako sem te vendar enkrat našel; vzemi me proč od ljudi in daj me nazaj mojemu učeniku, da me po tebi nazaj dobi, ki me je na tebi odrešil.“ Dva dni je potem še visel živ na križu in je ta čas neprenehoma ljudi učil, ki so stali okoli njegovega križa. Sv. Andreju bo sodnji dan sv. križ gotovo znamenje časti in zveličanja. Vstopimo se danes tudi mi pred Andrejev križ in poslušajmo ga, kaj nam s križa govori, da tudi nam sv. križ bo sodnji dan znamenje časti in zveličanja.

Nauk, kterega nam sv. Andrej s križa daje, kterega nam z lastnim zgledom kaže, je ravno tisti, kterega nam je naš Gospod Jezus na križu dal. In ta nauk se glasi:

Ljubite in častite križ!

Kdo pa ljubi in časti križ?

1. Tisti, kdor svoje meso in hudopojenost križa.

2. Kdor ga na ramo zadene in za Kristusom nosi! Od tega me danes zvesto poslušajte!

Razlaga.

Kdor hoče Jezusov učenec biti, mora po njegovem nauku sam sebe zatajevati, ali kakor piše sv. Pavel Galačanom (5, 24.) mora svoje meso z njegovim nagnenjem in poželenjem križati! Kaj se pa to pravi: Sam sebe zatajevati; kaj se pravi: Svoje meso križati? Sam sebe zatajevati, svoje meso križati se pravi, da si vse prijetno in vabljivo, kar naša popačena natora poželjuje, s silo odrečemo, če je prepovedano, ko bi nas še tako težko stalo, se pravi, slabo nagnenje in poželenje premagovati in zatirati; se pravi, odtergovati se od pregrešnega veselja in nepravičnega premoženja; se pravi svoje premoženje in tudi življenje darovati, če dolžnost in vera to tirja. Kdor tedaj križ zares ljubi in časti, ta bo premagoval in zatiral svoje napčno poželenje in nagnjenje.

Ti si morebiti nagnjen k jezi in sovraštvu. — Kaj ne, kako sladko je, kako dobro se ti zdi, če se moreš nad svojim sovražnikom prav znositi; če mu moreš še večjo škodo narediti, kakor si jo sam terpel; če ga moreš še huje ošteti in ozmirjati, kakor je on tebe! Kako težko pa ti dé sovražniku odstopiti, mu dobro besedo privoščiti, mu kakšno dobroto skazati! — Hočeš pa biti pravi častivec križa, premaguj to nagnenje, rad odpusti, če ti tudi hudo dé, bodi pripravljen sprijazniti se in hudo z dobrim povračevati!

Ti si morebiti nagnjen k svojeglavnosti. — Le takrat si vesel, kedar ti vse po lastni volji gre; kedar pa je treba koga drugega poslušati, drugemu se podvreči, drugemu pokoren biti — takrat si pa žalosten. — Hočeš pa križ zares ljubiti, moraš želeči, da se zmiraj in povsod ne tvoja ampak Božja volja zgodi; moraš biti pokoren, se moraš povelju viših voljno podvreči!

Ti si morebiti nagnjen k lenobi dušni in telesni. — Kako težko se pripraviš k molitvi, kako nerad hodiš v cerkev, kako malokrat prijemaš sv. zakramente! Merzi te, da bi stanovitno in napeto delal, da bi dolžnosti svojega stanu spolnoval; prilega se ti postopanje in pohajkovanje. — Hočeš pa križ zares ljubiti in častiti, moraš dušno in telesno lenobo premagovati, se moraš k božji službi, k pobožnosti, pa tudi k delom svojega stanu posiliti, če te tudi težko stane.

Ti si morebiti nagnjen (nagnjena) k prevzetnosti in ošabnosti. — Rad ali rada vidiš, če se drugi pred tebo ponižujejo, če se ti povsod vdajo; nič raji ne slišiš, kakor če te hvalijo in se ti prilizujejo — nasproti pa ti hudo dé, če te grajajo, če te prezirajo, če malo na-te porajajo! — Hočeš pa križ zares ljubiti in častiti, premaguj svojo ošabnost, rad se ponižuj, rad se drugim vdaj, rad spoznaj dobre lastnosti svojega bližnjega in ne hvali se z drugim kakor s križem po zgledu svetega Andreja, sv. Pavla in družih svetnikov božjih.

Ti si morebiti nagnjen (nagnjena) h krivičnosti. — Zmiraj bi rad več imel, zmiraj bi rad svoje premoženje pomnožil, če tudi po krivičnih in nepoštenih potih. Težko pa ti dé, revežem kaj dati, kako dobro delo storiti, svojemu bližnjemu v nesreči pomagati. — Hočeš pa križ zares ljubiti in častiti, ne smeš biti tako na denar navezan, moraš rad ubogajme dati po svojem premoženji in v revščini ne obupati!

Ti si morebiti nagnjen (nagnjena) k mesenemu poželenju, k nečistemu djanju. — V to staviš svojo srečo, svoje veselje in misliš, da brez tega živeti ne moreš. — Hočeš pa križ zares ljubiti in častiti, moraš nečisto nagnjenje in poželenje premagovati, svoje telo pokoriti in včasih tudi dovoljeno veselje si odreči, da boš v skušnjavi toliko lažje premagal. —

Tako moramo tedaj svoje meso križati in moriti, če hočemo sv. križ prav častiti. Ali pravih častivcev sv. križa je kaj malo današnje dni. Namesto, da bi svoje meso in poželenje krotili, še le bolj mu strežejo in rekel bi, da ljudje le tistega veselja, le tiste prijetnosti ne uživajo, ktere ne morejo. — Od tod pa pride, da nekteri tako zapravljajo, da veselje do dela zgubijo, da v revščino zabredejo in sebe in svoje v nesrečo pripravijo. — Kako srečen pa je nasproti tisti, ki svoje hudo poželenje kroti in premaguje? Pred koliko grehi je obvarovan! Zatajevanje in krotenje mesa in njegovega poželenja mu ohrani zdravje, mu prinese srečo in dušni pokoj.

Če vam je tedaj, ljubi kristijani! vaša časna in večna sreča kaj na sercu, premagujte svoje hudo nagnjenje in poželenje; zoperstavljajte se jezi, odložite sovražne misli, odpotite svojeglavnost in ošabnost, odtergajte se mesenemu poželenju, zapustite nesramne dela!

2. Ni pa že zadosti, ljubi moji, da mi le svoje meso in njegovo nagnjenje in poželenje križamo; mi moramo drugič tudi križ na svoje rame vzeti in za Kristusom nositi!

„Če kdo hoče za meno hoditi, naj zataji sam sebe, naj vzame križ na svoje rame, in naj hodi za menoj,“ pravi naš Gospod in Učenik. Kaj pa pomenja beseda „križ“? Križ pomenja vse težavno, zoperno in grenko, kar nas v življenji zadene. Takih križev se ne manjka in tudi manjkati ne sme tukaj, drugač bi ne bila naša zemlja dolina solz, bi ne bila kraj skušnje, pripravljanja in očiščenja. Vsak človek ima svoj križ in srečen, kdor ima le enega; navadno jih dobi več, večji ali manjši, pred ali poznej! —

Tak križ ima dober mož z hudobno ženo; tak križ ima pridna gospodinja z zapravljivim možem; tak križ imajo stariši s neporednimi in razujzdanimi otroci; taki križi so bolezní in nesreče; taki križi so pomanjkanje in revščina. Križev je tedaj povsod dosti, naj pogledamo kamor hočemo. Pa te križe moramo voljno prenašati, če hočemo za Kristusom hoditi. Ali mar mi hočemo po drugi poti kakor naš učenik hoditi? Ali je mar učenec več, kakor učenik? Ali mislimo po mehkih in zložnih potih v nebesa priti, ko je ven-

dar naš Zveličar po ternjevi poti hodil? Le po terpljenji je prišel Kristus v svoje veličastvo; le po terpljenji bomo tudi mi tje prišli. Kdor tedaj s Kristusom ne hodi po križevem potu, tudi ne bo k njemu prišel v večno veselje. Pa je že tako, da se ljudje križa tako branijo. Zato toži Tomaž Kempenčan, ko pravi: „Veliko jih ima Jezus, ki njegove nebesa, pa malo, ki njegov križ ljubijo. Mnogo jih gre za Jezusom, dokler kruh deli, malo pa, ki bi iz kozarca britkosti pili. Veliko jih ima, ki so tolažbe željni, malo pa, ki bi britkost ljubili!“

Terpimo tedaj z voljo, ljubi moji in nosimo križe, ktere nam Bog naloži: saj on nobenemu prevelicega ne naloži in tudi nositi pomaga. Nosimo jih poterpežljivo in vdano; nepoterpežljivost terpljenja ne polajša, ampak še poviša ga in nam vse zasluženje odzame. O koliko zasluženja bi marsikteri kristjan imel, ko bi križe in težave voljno prenašal!

Ni drugač, kerščanski poslušavci, tukaj moramo po križevem potu hoditi. Kamor tudi gremo, kamor se oberremo; povsod kak križ najdemo, in nikjer se jim popolnoma ogniti ne moremo. Na to nas spominjajo mnogi križi, ktere so naši pobožni prededje na posebnih krajih postavili ne samo zato, da bi se spominjali na smert našega Zveličarja, ampak tudi zato, da bi nas to spodbadalo, križe voljno nositi. Križ se sveti na zvonikih naših cerkev, in nam kaže pot proti nebesom, ki le pelje skoz križ in terpljenje. Križ stoji ali visi v kotu vsake hiše, da nas tolaži v domačih nadlogah; križ se vzdiguje na polji, da trdnemu kmetovavcu moč daje in delo polajša; križ stoji na razpotji v znamenje, da povsod križe najdemo, kamorkoli gremo; križ se sveti na oltarjih, da nas spominja na kervavi dar našega Zveličarja; križi stojé na grobovih naših ranjcih v znamenje, da tu kristijan počiva, ki v tem znamenju prihodnjega vstajenja čaka.

Povsod tedaj, ljubi moji! nas obdajajo križi in nam kažejo pravo pot. Da bi jih le bolj porajtali, ko hodimo memo njih, ker križ ima za vsacega tudi kak nauk. Marsikter se je vernil od hudobne poti, ko je do križa prišel in njegov pomen si k sercu vzel. Vendar je pa veliko taci, ktere tudi ta podoba nič ne ostrasi. Čudno je namreč, kako da se hudobnež ne strese, ko o ponočnem času memo križa hiti, da bi svoje meseno pregrešno poželenje nasitil, da bi pogubil kako nedolžno dušo, za katero je naš Zveličar ravno na tem lesu svojo kri prelil. Čudno je, kako da se tat ne ustavi in ne oberne, ko pride do križa, na katerem je naš Gospod terpel, da bi rešil njegovo dušo, ki se zopet hoče v smertni greh pogrezniti!

Kedar tedaj prideš, ljubi moj! do križa, postoj, ozri se nanj in poslušaj, kaj ti govori; zakaj po besedah sv. Bonaventura je „križ tista knjiga, iz ktere se vsak kaj nauči, če tudi brati ne zna.“ Lenuhu in postopaču kliče: „Kako, ti misliš po tako lahki poti priti

v nebesa, ko je naš Zveličar le po križu prišel v veličastvo?“ Terpinču in preganjanemu govori: „Le poterpi, le stanoviten bodi, ti si na pravi poti, ki najbolj gotovo pelje do srečnega konca.“ Vsem pa kliče: „Jaz bom enkrat vaša zadnja tolažba, na me se bodo vaše umirajoče oči obračale, po meni se bodo vaše merzle roke stegovale, mene vaše trepeče ustnice poljubovale!“

Sklep.

Vidili smo tedaj, preljubi, kako nam je križ ljubiti in častiti. Le takrat ga prav in zares ljubimo in častimo, kedar svoje meso in njegovo poželenje krotimo in zatiramo; kedar križe in težave voljno prenašamo. To je imenitni nauk, kterega nam daje sveti Andrej s križa, to je poglobitni nauk, kterega nam je naš Gospod sam že popred dal s svojim izgledom in opominovanjem, ko nas je učil: „Kdor hoče za meno hoditi, naj zataji sam sebe, naj vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj.“ O preljubi! deržimo se tega nauka, kterega nam daje naš Gospod, kterega so učili in kazali njegovi aposteljni in svetniki, posebno pa sv. Andrej. Verjemite mi, če se bomo po tem nauku deržali, če bomo zdaj na zemlji križ prav in zares ljubili in častili, bomo že srečni tu na zemlji, bomo imeli na tem znamenju najboljšo tolažbo o smertni uri, in tudi takrat se nam bati ne bo, ko se bo prikazalo to znamenje v oblakih neba na sodnji dan. Sodnji dan nam bo sv. križ ljubo znamenje večne časti in večnega zveličanja. Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Sv. Miklavž: kupčujmo za nebesa z božjimi dobrotami! Gov. M. T.)

„Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila. Slepí spregledujejo, hromi hodijo, gobovi se očiščujejo, gluhi spreslišujejo, mrtvi vstajajo in ubogim se evangelje oznanjuje.“ Mat. 11, 2.

Vvod.

Danes osem dni smo slišali sveto evangelje od sodnjega dne. To bo velik, strašen dan za tiste, ki za sv. križ niso nič marali; to bo velik, vesel dan za tiste, ki so sv. križ ljubili in častili! S tem evangeljem nas je hotla sveta katoliška cerkev s sv. strahom napolniti, naj se Boga, ki nas bode enkrat tako oestro sodil bojimo, bojimo

se pa tudi greha, kateri Boga žali; naj se pa deržimo sv. križa, in se deržimo tistih nauk, ketrih nas je križani Jezus učil. Danešnje sv. evangelje nam pa kratko pred oči postavlja dobrote, katere je Jezus ljudem delil. „Pojdita, je Jezus rekel dvema Janezovima učencema, pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila. Slepi“ Te dobrote in čudeži naj Janeza prepričajo, da je Jezus v resnici od Boga obljubljeni Mesija, njega naj se terdno derži in v njega naj veruje.

Misel na sodnji dan nas priganja, da se bojimo in iz strahu se greha varujemo in dobro delamo. Misel pa na dobrote božje nas priganja, da smo Bogu hvaležni in se iz hvaležnosti in ljubezni greha varujemo in voljo božjo zvesto spolnujemo. Zato raj hočem vam danes nekaj o dobrotah, ki nam jih Bog deli, kratko povedati. K temu nauku bom pa tudi nekaj pristavil iz življenja sv. Miklavža, katerega god smo včeraj obhajali. Pripravite se!

Razlaga.

1. Sv. pismo pravi: „Zročil jim je svoje blago.“ Med tem blagom našega Boga je prva dobrotta ta, da nas ohranja in obderži. Nič bi nam namreč ne pomagalo stvarjenim biti, če bi po stvarjenju ne imeli nikogar, ki bi nam ohranjal naše življenje. Pogledajte zalo poslopje, ki se je leto in dan z veliko stroški zidalo! Kaj ne, veliko truda je stalo zidarje, preden je bilo doveršeno. Ko je pa dokončano, samo od sebe stoji, in nič več ne potrebuje zidarskega mojstra. Ali drugače je z družimi stvarmi. Sv. Tomaž Akvinski pravi: „Če bi jim Bog odtegnil svojo delavnost, to je, da bi Bog za nje ne delal, vse bi se spet v nič pogreznilo.“ Mi smo tedaj enaki svetilnici pred oltarjem, ki le tako dolgo visi, dokler se verv, na kateri je obešena, ne odreže ali preterga, in le tako dolgo gori, dokler jo s stenom (tohtom) preskerbljujemo in jej olja dolivamo. Zato pravi apostelj: „V njem in po njem smo in se gibljemo“ in „brez mene, pravi Kristus, ne morete nič storiti.“ Toraj ne malo, ne nekoliko, ampak nič ne moremo, razun, kar v Bogu storimo, in „še imena Jezus ne moremo izreči, kakor v sv. Duhu.“

Še v večji svitlobi pa se nam bo Božja dobrotljivost pokazala, če dalje še njegovo skerb premislimo, s katero nam pripravlja vsakdanji kruh. Mečljji, ljubi moj! svoje oči po stvarjenja nezmerni daljavi! Štej, če zamoreš, vse stvari, in pomisli, da so tebi v živež, tebi v veselje, tebi v poduk in poboljšanje, z malo besedami, da so tebi v prid stvarjene. Kar po zemlji hodi in lazi, ali po vodi plava, ali po zraku leta, kar se na nebu sveti in utrinja, je tebi v službo. Vprašaj nebes, in ti poroče: Po dnevi ti pošiljam ogenj solnca, in po noči mesečno in zvezdno luč, da ne tavaš in ne trapaš po tminah. Zraven dajem po navtisu teh nebesnih teles rast vsem

zeliščem, da lakote ne pogineš. Vprašaj zrak, in ti poreče: Jaz ti dajem sopsti in mirim tvojo notranjo vročino; jaz živim ptičev raznoverstne kore, da se tvoje oko nad njihovo lepoto, tvoje ušesa nad njihovim petjem, tvoje usta njihovega dobrega okusa veselé. Vprašaj vodo, in boš slišal: S kapljami pohlevnega dežja, kakor sreberno rôso pojim ob pravem času tvoje travnike, polje in verte; z bistro studentčino te poživljam, in ribe moje so ti v živež. Po morja široki planjavi ti odpiram cesto v daljne kralje, in s kupčijo množim zaloge tvojega bogastva. Vprašaj ogenj, in boš zvedel: Na svečniku in v svetilnicah ti razsvetljujem černo noč; v peči in na ognjišču ti pripravljam hrano in te varujem merzle zime. Vprašaj še zemljo, in ti bo odgovorila: Splošna mati sem in rojstni kraj vseh stvari; v tvoj živež rodim zelišča in drevesa; v življenji sem ti podlaga, in po smerti najdeš počitek v mojem krilu, in mir v mojem naročji. Ob kratkem: Vprašaj zemlje krog, in ti poreče: Zavoljo tebe je vse, da bi ti bil zavoljo Boga in po Božji volji.

Poslušajte o tem nekaj tudi iz življenja sv. Miklavža. V Liciji, posebno v mestu Mira, kjer je bil sv. Miklavž škof, je navstala velika lakota, in še za denar ga ni bilo živeža dobiti. Razdelil je tedaj vse, kar je imel, denar in žito med uboge, in ko je pošlo, kaj mu je bilo storiti? Ob tistem času je bogat kupec ob Sicilijanskem bregu nakupil polne barke žita, da bi ga, se ve da z dobičkom, čez morje v Kataloniško kraljestvo prepeljal. Po noči pa se na enkrat premisli, in jadra proti Liciji. V malo dneh pride tje in razpostavi svoje žito na tergu. Vse od veselja skup vre, in radovedno vprašuje, kaj ga je vendar v te kraje pripeljalo. Kupec jim pripoveduje, da se mu je ravno zadnjo noč pred odhodom nek častit mož v škofovem oblačilu prikazal. Serčno ga je prosil, naj vam s tem žitom na pomoč pridem, da lakote ne poginete. Preden pa je zginil, stisnil mu je nekaj zlatov v roke, ki jih je zjutraj, ko se prebudi, res v postelji našel. Kupca k škofu svojega mesta peljejo, in tu je kupec terdil, da ravno podoba škofa Miklavža je bila, ki se mu je v spanji bila prikazala. Vsi so hvalili in molili previdnost Božjo. — Poglejte, kristijani! tako je skerbela in še skerbi Božja dobrotljivost, da nas ohranja in živi; za to pa ne tirja drugega, kakor to da njemu v službo posvečimo svoje serca.

2. Druga dobrota Božja je ta, da nas varuje telesnih nesreč, da nas brani vseh nevarnost, zlasti nagle in neprevidene smerti. Kristus je Lazarja še le potem, ko je že 4 dni v grobu ležal, v življenje obudil. Zakaj je to storil? Sv. Avgustin misli, da zavoljo tega, naj bi Lazar druge merliče, njih koščene ostanke, gnjilobo in trohnobo tistih vidil, ki so pred njim smerti zapadli. To naj bi mu bilo v poduk, da bi bil toliko bolj zanaprej cenil življenja dar. Pomisli zdaj, ti si 20—60 let star. Ali si pa Bogu za ta dar hvaležen? Oh, ako bi ti mogel pokazati grobove tistih, ki so med temi 20timi in še več leti umerli, pokazati vse njive Božje, ki

so bile med tem križem prekopane in z novimi merliči posejane! Ko bi ti mogel pokazati vse bolnišnice in bolniške postelje, v kterih in na kterih jih je na milijone imenitnejših, mlajših in močnejših pomerlo; o gotovo bi moral pri tem pogledu hvale in zahvale ginjen s sv. Avguštinom reči: „Telesne smerti, o Gospod, si me otel,“ s čim naj ti povračujem?!“

To velja od natorne smerti. Kaj pa hočem od nagle in ne-
previdene govoriti? Slišali ste morebiti, da je deželski sodnik Evstahi ob času svetega Miklavža tri nedolžne mestjane k smerti ob-
sodil, da bi se njih premoženja polastil. Že je stala postavljena ga-
leja na mertvaškem prostoru; zbrana je bila množica, ki je na glas
očitala tako grozovitnost in krivico, in obsojenci čakajo z zaveza-
nimi očmi, da bo rabelj mahnil z mečem in jim glavo odsekal. Kar se skozi gnječo ljudi prikaže sv. Miklavž, potegne rabeljnu meč
iz rok, in dokaže vpričo vse množice, da so obsojenci vsi nedolžni,
ter jih reši grozovitne smerti. — Ali se pa ne godí kaj enakega
sleherni dan med nami, ko Bog mene in tebe in tisuč družih smerti
oteva? Kaj se večkrat sliši, kakor take prigodbe: Ta in ta je uto-
nil; ta se prebodil, uni ustrelil; ta zopet od kod padel, drug se
povozil; temu je bila roka, unemu noga odtergana, tretjemu glava
itd. Zakaj pa tebe ni nič takega zadelo? Morebiti zato, ker si
bolj varen in previden? O kaj še! „Če Gospod mesta ne varuje,
kliče prerok, zastonj je čuvanja delo.“ (Ps. 125.) Le gospod Bog
je toraj varh našega življenja, in zopet smemo hvaležnega serca s
sv. Avguštinom reči: „V veliko nevarnostih sem bil po morji in
na suhem, pa ognja in meča si me obvaroval; zmiraj si mi na
strani stal in me milostno otel.“

3. Tretja dobrota Božja je pa ta, da nas varuje dušnih ne-
varnost in nesreč. In ktere so te? To so naši brezštevilni greh. Kako nas Bog tudi teh varuje, bote najbolj spoznali iz zgleda sv. Miklavža. Še preden je sv. Miklavž škof bil, še ves mlad, je ljudi od greha odvrčal. Nek mestjan je bil v veliki revščini. Imel pa je tri hčere. Nesramnih gerdunov je bilo dosti po mestu, ki so hotli nedolžne deklice z denarji omotiti in zapeljati. Že jih je mislil oče zapeljivcem prodati. Sv. Miklavž pa to zve. Po noči pride pod okno in verže lepo možnjo denarjev skoz okno, prvo noč za prvo, potem za drugo in za tretjo hčer, da so lahko pošteno živele. Kako pa je kot škof varoval svojo verno čredo? Živel je ob času, ko sta kraljevala silovita trinoga Dioklecijan in Maksimijan. Zares žalostni so bili oni časi, še rečem, da je bila že smertna pregreha kristijan biti. Vse sta ta trinoga na dan spravila, da bi vero v Kristusa zaterla. Na tavžente jih je šlo pod meč in v ogenj, ali so bili oropani vsega premoženja, poslani v pregnanstvo. Velik je bil strah tedaj med čredo Kristusovo, in res jih je za strašnega terpinčenja voljo veliko od vere odpadlo. Ali sveti Miklavž je bil, ki je ves neboječ, ves zvest in serčen svetil ubogim in zatiranim

in jim pomagal z besedo in djanjem. Obupljive je navduševal, za Kristusa življenje dati, in veliko teh, ki so že na kolenih klečali pred maliki, in hotli se odprideči sveti veri, pridobil je spet in jih peljal nazaj v naročje sv. katoliške vere. — Kakor je tedaj sv. Miklavž za svojo čredo, tako, če smem v priliki reči, skerbi gospod Bog za nas, da se ne zapletemo v zanke grehov in hudobije. Le poglej po svetu, in vidil boš nenasitljive skopuhe, ki jed in pijačo, mero in vago kazijo in tako rokoč solze in kri ubozih požirajo. Vidil boš sladkosnede lenuhe in lahkoživce, ki noč in dan za jedjo in pijačo zevajo in svoje dni niso drugega, kakor kervopivne mōre in sesavke očinih in maternih žuljev. Vidil boš nesramne sužnje poželjivosti, vidil poživinjene ljudi, ki so z večno sramoto svoje ime pokrili. Vidil boš kakor gad strupene in prepirljive, ki so vedno za pravde, pretepe in boje vneti, itd. Zdaj mi pa povej, zakaj nisi tudi ti ravno tako deleč zašel, saj veš besede sv. Bernarda: „Ni ga greha, ki ga je kterikrat kakošen človek storil, da bi ga drug ne zamogel storiti.“ Zakaj si se vsaj velikega zadolženja obvaroval? Zakaj to in uno skušnjavo premagal? Zakaj tega in unega smertnega greha ne storil? Poglejte! Gospod je, ki nas vsega tega varuje, in ki je zvest, in ne pripušča, da bi bili skušani črez svoje moči. Zato je vsakega ravno v tisti stan postavil, v katerem mu je najbolj ravna in gladka pot proti nebesom. In gotovo je, da ubogi siromak, če bi bil bogat, bogatinec, če bi bil ubog, gospod, če bi bil kmet, ali kmet, če bi bil gospod, bi bili pogubljeni. Le Božja previdnost vse razdeluje in zverstuje, da nas vse ohranja in varuje telesnih in dušnih nesreč.

Sklep.

Za te dobrote pa kaj naj mu storimo? Učite se tega od sužnja Androkla! Imel je terdega, sirovega in grozovitnega gospoda; zatoraj pobegne od svojega gospoda, in sklene, v Afriki kje v kakošni jami skrit ostati. Na begu gredé vidi, ko mu gre nek lev šepast in kervav naproti, tuli in tako svojo bolečino naznanuje. Sperva se ga prestraši. Ko mu pa lev nič ne stori, temuč le nogo vzdiguje, in svojo rano kaže, gre k njemu in mu v nogo zaderti tern izdere. Te dobrote lev svoje žive dni ne pozabi. Od tistega časa je Androkla povsod spremljal in cele tri leta sta skup v eni jami živela od enakega živeža, ki ga je lev vsak dan prinašal. Androkeli se pa tega življenja naveliča in gre spet nazaj v Rim, toda v svojo nesrečo. Ondi ga spoznajo, vjamejo in k smerti obsodijo. Med tem pa so tudi leva bili vjeli, ki je šel po njegovem sledu. Obsojen tedaj, da bi se z levom boril, spet zadeneta skup, in koliko se začudi cela množica, ko ga lev pri tej priči spozna, k njemu skoči in namesto da ga razterga, se mu le prilizuje, mu roke in noge liže, dokler ga še on kakor svojega prijatelja objame. — Tako, vidite,

je ravnala neumna divja zver z dobrotnikom svojega življenja. Ali bi nas ne imelo biti sram, če bi manj storili za svojega Boga, ki nas je že iz tavžent in tavžent nevarnost na duši in na telesu rešil? O hvalimo in častimo ga, in zedinimo svoje glasove s trumami izvoljenih, da se bo, kakor v nebesih, tako na zemlji slavilo in poviševalo Njegovo ime. Kupčujmo pa tudi po zgledu svetega Miklavža z izročeniimi talenti, da, kedar Gospod pride, še nam, kakor njemu, poreče: Prav ti, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, te bom nad veliko postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda. Amen.

Pridiga za praznik brezmadežnega spočetja Marije Device.

(Podoba tega praznika razložena; govoril J. T.)

„Prikazalo se je veliko znamenje na nebu; žena oblečena s solncem, luna pod njenimi nogami, in na glavi krona dvanajsternih zvezd.“ Apoc. 12, 1.

V v o d.

Prav lepo in modro je vravnala sv. cerkev, da obhajamo praznik brezmadežnega spočetja preblazene Device Marije zdaj v začetku sv. adventnega časa. Sv. cerkev hoče namreč, naj bi mi, ki se pripravljamo na rojstvo Odrešenikovo, poprej še počastili njegovo prečisto Mater; naj bi mi, ki se veselimo, da nam se bo spet kmalo prikazalo „Solnce pravice“, katero razsvetljuje temo nevednosti, led naših serc raztaja, v grehe zamerzljeno serce razgreva in k ljubezni božji vpema, naj bi mi poprej še z veseljem pozdravili prelepo jutranjo zarjo, ki nam napoveduje prihod tistega solnca. Veselo je, da nam že drugi teden novega cerkvenega leta pripelje najlepši praznik Marijin.

Kristijani! Gotovo ste že vidili raznoverstne podobe Matere božje. Znabiti ste jo že gledali vpodobljeno, kako sramožljivo po-beša svoje oči in roke sklepa k molitvi, — ali kako pobožnosti in gorečnosti žareče oko povzdiguje k nebesom; ali kako z neizrek-ljivo ljubeznivostjo gleda na svojega božjega deteta v svojem na-ročju; ali kako polna milosti gleda na nas revne grešnike; ali kako zamaknjena v molitev sprejme pozdravljenje angelsko in mu po-nižno odgovarja: „Glej! dekla sem Gospodova;“ ali kako s potertim

sercem stoji pod križem svojega Sina — kraljica marternikov ali mučencev.

V takih podobah, ako so dobro izdelane, gledamo in se učimo čednosti Marijinih, njene čistosti, njene pobožnosti in gorečnosti, njene ljubezni do Jezusa, njene milosti do nas grešnikov, njene ljubezni do molitve, ponižnosti, stanovitnosti in popolne vdanosti v voljo božjo.

Kakošno podobo pa imamo za njeno največo popolnost, za brezmadežno spočetje? Sv. apostelj Janez je vidil prikazen, ktero tako popisuje: „Prikazalo se je . . . (Apoc. 12, 1).“ Po vsej pravici obrača sv. cerkev te besede na Marijo — zakaj ona je obdana od bliščečih čednost in od milosti božje kakor s solncem, ona je povzdignjena visoko nad mesec, — ona ima naj krasniši venec zveličanja na svoji glavi.

Po teh besedah sv. Janeza je posnela tudi sv. cerkev podobo brezmadežnega spočetja Marijinega.

In to podobo, ktero najdemo v vsaki katoliški cerkvi, v vsaki kerščanski hiši, ktera bi morala biti veselje vsake kerščanske družine — (to podobo ki jo imamo tudi mi tam-le na stranskem oltarju) to bočemo danes nekoliko pogledati in premišljevati, kaj nam ta podoba pomenja in kaj nas uči. Bog daj, da bi bilo to premišljevanje Mariji v čast, nam pa v zveličanje!

Razlaga.

Kakošna je podoba brezmadežnega spočetja Device Marije — ? Marija stoji na krogli, ki pomenja zemljo, okoli ktere je ovita kača z jabelkom v gobcu. Z eno nogo stoji Marija na njeni glavi, z drugo pa na mescu (luni), roke ima sklenjeni k molitvi, glavo v ponižnosti nagnjeno, okoli glave venec z 12 zvezdami. Oblečena je v belo obleko in ogernjena s višnjevimi plajščem.

Ta podoba nam pred oči stavi brezmadeža spočeto Devico. In kaj nam vse to pomenja? In kaj nas uči?

1. Marija stoji na kači, ki je ovita okoli zemlje in ima jabelko v gobcu. To pomenja, da hudi duh, ki se je ravno skrtil pod podobo kače v paradižu, je celi svet zapeljal v greh in ga pod svojo oblast dobil. — Kača je podoba zvitega zalezovanja, pa tudi podoba smerti, zato ker s svojim strupom umori. Ker se pa kača ovija okoli cele zemlje, pomenja to, da je zvižaja kačina vse ljudi prekanila in jih ranila, in jih s svojim strupom, z grehom na duši in na telesu umorila, to kar pravi sv. apostelj Pavel: „Zavoljo greha je prišla smert na svet, in smert je prišla na vse ljudi, ker smo vsi v enem grešili.“

Kakošen pa je tisti greh bil, zavoljo kterega je prišla smert na svet, to ti kaže jabelko v kačinem gobcu. Saj vam je znano,

ljubi kristijani, da sta naša prva stariša s tem grešila, ker sta jedla prepovedani sad.

Marija pa stoji z eno nogo na glavi kače, in to nam pomenja tisto obljubo, katero je Bog že v paradizu storil. Ko je namreč določil kazen za kačo, Adama in Evo, rekel je kači: „Sovraštvo bom naredil med tebo in ženo, med tvojim in njenim zarodom. Ona bo tebi glavo sterla, ti pa jo boš v peto zalezovala;“ to je od zdaj zanaprej bo vedno sovraštvo med peklensko hudobo in med človeštvom, dokler pride eden od žene rojen, kateri bo hudiču vso moč vzal, kateri bo kači glavo sterl. Zato stoji Marija na kači, ker je ravno ona tista žena, katere telesni sad je zmagal hudiča.

Glejte kristijani! Ravno to nam kaže resnico brezmadežnega spočetja preblazene Device Marije, tisto resnico, kateri je današnji praznik posvečen, tisto resnico, katero so današnji dan pred 19 leti (8. dec. 1854) sv. Oče papež Pij IX. v Rimu slovesno določili, s pristavkom, da, kdor tega zanaprej ne veruje, je odpadel od katoliške vere.

Če Marija stoji na kačini glavi, ali je zamogla kedaj biti pod kačo? Če je Marija moč imela, kači glavo streti, ali je smela biti kedaj v oblasti njeni? Ali bi bil zamogel Jezus, najsvetejši in čistejši, meso na-se vzeti iz žene, ktera je kedaj, čeravno le en trenutek, bila oskrunjena s poerbanim grehom? Če je Marija že od vekomaj ljubljena hči Boga Očeta, izvoljena Mati božjega Sina, izbrana nevesta sv. Duha, ali je potem smela biti od natore že otrok jeze božje, kakor smo mi, po besedah sv. apostola? Ne — satan se nikdar ni mogel hvaliti, da je Marija bila v njegovi oblasti, da je bila njegova lastnina, tudi en sam trenutek ne. „V ta paradiz, pravi sv. Joanez Damaščan, kača ni prišla.“ —

Glej kristijan! ta resnica ti kaže preveliko imenitnost in čast Marijino. Če se kje kaj posebnega godi, kakošna slovesnost, cerkvena ali posvetna, ali če kje kak umetnik kaže svoje umetnosti, kako hrumijo ljudje tje in gledajo in se čudijo. Čemu? Temu, kar se zna vsak dan goditi. Marija pa je edina, ne na enem kraju, ne v enem času, ne v enem stanu — ampak edina med celim človeškim rodом, ki je izvzeta od splošnega prekletstva, ki težko leži nad človeštvom. Če se nam že vse to zdi imenitno, kar je redko, koliko bolj to, kar je edino — in kako neizrekljivo viša je Marija, ki je zavoljo brezmadežnega spočetja edino tako visoko postavljena nad nas uboge grešnike?!

Poglej, kaj ti še dalje kaže ta resnica. Kako srečna sta bila Adam in Eva v paradizu, preden sta tisti nesrečni greh storila. Živela sta v najčistejši nedolžnosti, oblečena z gnado božjo, kakor sta prišla iz rok Stvarnikovih lepa na duši in na telesu, angeljem podobna. Njih um je bil bister, volja le za dobro vnetja, le to sta hotla, kar je Bog hotel; na telesu brez težav, brez terpljenja in

smerti. Vse vse to stá z grehom zapravila za sebe, zapravila tudi za nas vse.

Marija pa, ki je ni zadel poerbani greh, ne njegovi nasledki, ona je edina v tistem srečnem stanu spočeta in rojena, v katerem sta prva stariša bila pred grehom. Toraj stoji preblažena Devica ravno zavoljo svojega brezmadežnega spočetja v celi svoji krasoti, zares podobna rožici, ki je zrastle v paradižu, lepa kakor angelj v nebesih.

Prijatelj, ki spoznaš to lepoto njeno, o veseli se danes ž njo, vošči jej danes srečo zavoljo njene lepote, pozdravi jo, kakor pozdravljaš čisto juterno zarjo po dolgi temni noči — saj je Marijo že sv. Duh pozdravil v stari zavezi rekoč: „Vsa si lepa moja prijateljica in madeža ni na tebi.“ —

Ne reci kristijan nikdar: Zakaj pa je ravno Marija, edina izvzeta iz splošnega prekletstva, ki pride z Adamovim grehom nad nas vse? — zakaj pa ravno med nami nikdo te pravice nima? Bog ti ne stori čisto nobene krivice. Ti si v grehu spočet in rojen brez svojega lastnega zadolženja, si pa tudi hitro po rojstvu očiščen bil tistega greha pri sv. kerstu brez svojega zasluženja — in postavljen nazaj v ravno tisti presrečni dušni stan, v katerem sta bila prva stariša pred grehom, Marija pa celo svoje življenje.

Ne toži tedaj, da se ti je krivica godila; ampak skerbi, da Bog čez tebe tožil ne bo, da si prvo gnado, ki si jo dobil, tako hitro zapraviš, kakor Adam. Zahvali se iz celega serca Bogu za kerstno gnado, potem pa skaži to svojo hvaležnost, kakor Marija, tudi v življenju.

Glej kako se prekanjena kača ovija okrog zemeljske krogle. To te naj spominja na besede sv. Petra: „Bratje! trezni bodite, in čuvajte, zakaj vaš sovražnik, hudič hodi okoli, kakor rjoveč lev in išče koga bi požerl.“ (I. Pet. 5, 7.) Vedno nas hudi duh še zalezuje, in naša vojska zoper njega še ni končana. „Vojskovati nam je še vedno, pravi sv. apostelj Pavel (Efež. 6, 12), ne samo zoper meso in kri, ampak tudi zoper . . . hudobne duhove v podnebjū.“ In zapeljivi svet nam vedno še ponuja lepo, zlato jabelko nečimernega, grešnega veselja. Ti se huduješ nad Adamom, da je sebe in nas v toliko nesrečo pripravil; glej ravno tako neumen, ja še bolj nespameten si ti, ki veš in poznaš, kam greh pelje, in vendar še grešiš. Podoba kače z jabelkom te naj tedaj spominja, da, ako poslušáš kačo, ti bo v nesrečo, da, ako okusiš jabelko, ti bode v smert. Stori tedaj v skušnjavah kakor Marija. Stopi zapeljivosti na glavo in steri jo; zaničuj posvetno veselje, in ne pripusti, da bi svet nad teboj bil, nad teboj vladal, da bi ti pod njegovim jarmom zdihoval — ampak ti bodi nad svetom, zaničevaje ga in glej, premagal boš kakor Marija. —

2. Okoli glave Marijine podobe vidimo venec 12 zvezd. To nas spominja tiste prikazni, ki jo je imel sveti Janez, ko je videl ženo, oblečeno s solncem . . . Potem stoji ona na luni, in na nekterih podobah ima v roci kraljevo palico. Vse te znamenja nam kažejo lepoto in slavo Marijino, na zemlji in v nebesih.

Ali jo ni že angelj počastil rekoč: „Češčena si, milosti polna, Gospod je s teboj, žegnana si med ženami?“ Ali ni Marija sama od sebe prerokovala, rekoč: „Glej, od zdaj zanaprej me bodo blaženo imenovali vsi rodovi.“ Ali ni neka žena, ko je slišala prelepe nauke Jezusove, že takrat Marijo častila rekoč: „Blagor telesu, ki te je nosilo, in persim, ki so te dojile.“ Ali čast Marijina je še le v nebesih postala popolnoma. Kraljeva palica nam kaže, v koliki časti je ona tam, kakor kraljica nebes in zemlje; nad mescem stoji njena podoba v znamenje, da je visoko nad mesec in zvezde povišana; zvezdni venec okoli njene glave pomenja tisto svitlobo, ki jo v nebesih obdaja, tisto krono, ktero je prejela od svojega Sina, nam pomenja tisto veselje, s katerim so jo vsi nebeški prebivalci sprejeli kakor svojo kraljico rekoč: „Kdo je tista, ki vstaja, kakor juterna zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce, mogočna kakor vverstena vojska?“

Ta lepota Marijina naj te napolnuje z veseljem, s tolažbo, z upanjem in z hrepenenjem po nebesih. Z veseljem, da imaš tam v nebesih priprošnico, ki je v toliki časti, in tedaj tudi njena prošnja toliko mogočna. S tolažbo, ker ti kaže resnico besed sv. apostelja Pavla, ki pravi, „da terpljenje tega sveta nič ni proti prihodnjemu veličastvu, ki se nam bo razodelo.“ Kakor se je Mariji vsaka solzica spremenila v bliščeči biser v njeni kroni, tako tudi tebe za vsaki mali križec, ki ga voljno prenašaš, za vsako solzico, ki jo prelijaš iz ljubezni do Boga, čaka tam morje zveličanja. Z upanjem naj te napolnuje lepota Marijina v nebesih. Saj je Jezus rekel: „Jaz hočem, Oče, da, kjer sem jaz, naj tudi moj služabnik bo.“ Marijo je Jezus visoko povzdignil; kjer je pa Mati, tam bodo tudi njeni dobri otroci. Z hrepenenjem po nebesih naj te napolnuje čast Marijina; ona ti kaže, kako lepo je tam v nebesih, kako ostudna pa je zemlja; ona naj stori, da boš le v nebesa zamaknjen, da boš le na nje mislil, le za-nje skerbil in tudi izklicati zamogel s sv. Pavlom: „Jaz želim se ločiti in s Kristusom biti.“

3. Tretje, kar še hočemo premišljevati na podobi danšnjega praznika, je belo oblačilo Marijino. To nam pomenja njeno neoskrunjeno nedolžnost, ki jo je obvarovala večno v vseh svojih mislih, željah, besedah in djanju — v celem življenju. Ta bela obleka naj nam kaže lepoto angeljske čistosti, od ktere govori sv. pismo: „O kako lep je čisti rod v svoji svitlobi; neumerjoch je njegov spomin, zakaj on je v časti pri Bogu in pri ljudeh.“

O da bi pač nobenega tukaj med nami ne bilo, ki bi moral oči pobesiti, če pogleda belo obleko Marijino; o da bi pač nobenega ne bilo, ki bi si pri tem pogledu s solznim očesom moral reči: Tudi za mene je bil enkrat presrečen čas, ko sem še tudi nosil belo oblačilo nedolžnosti. Ali tisti čas je minul, obleka je zamazana, raztergana, — z belo obleko je zginil tudi mir mojega serca. Oče slavnega cerkvenega pisatelja Origen-a je gledal enkrat svojega še celo malega in nedolžnega fanteka spijočega, in je sam pri sebi djal: „Zares, te persi so živo prebivališče sv. Duha.“

O ko bi vsi stariši vedno na to mislili, da so njihovi otroci tudi tempelj sv. Duha, in bi po tem ravnali; ne bilo bi jih toliko, ki po zanikernosti svojih starišev pridejo ob nedolžnost in poštenje. O ko bi mladina na to mislila, ja ko bi mladenči in deklice pogostokrat pogledovali belo obleko Marijino, stavim, da ne bi toliko solz teklo, kakor se prelivajo zdaj — pa prepozno. Da se pa to godi, tega je krivo, ker se nikdo ne poslužuje pomočkov, da si ohranijo sveto nedolžnost. In kateri so ti pomočki? Podoba Marijina ti jih kaže. Marija stoji na luni. Luna pa je znamenje spremenenja, minljivosti. Misel, da grešno veselje je nečimerno, minljivo, misel da veselje je kratko, terpljenje pa večno — ta misel ti naj bo prvi pomoček. Glej podobo Marijino. Roke ima sklenjene k molitvi. Nedolžnost je dar božji, in le takrat jo ohraniš, ako zanjo Boga prosiš; molitev je najmogočnša bramba čistosti. Glava Marijine podobe je ponižno nagnjena, oči so pobešene. To ti kaže tretji pomoček, namreč: sramožljivost in krotenje svojih počutkov, posebno oče in ušes. Četrti pomoček ti kaže njen plajšč. Višnjeve barve je, in to je barva ponižnosti. Vsa je ogernjena s tem plajščem, cela bela obleka je z njim zakrita. Marija je svojo nedolžnost okoli in okoli zagrabila s ponižnostjo, zakaj vedla je, da Bog se prevzetnim zoperstavlja, in le ponižnim daje svojo gnado.

Mladina, ki še stojiš, glej, da ne padeš. Hočeš svojo čistost ohraniti, zakrij jo popolnoma v višnjev plajšč ponižnosti; napuh je storil, da so padli angelji, napuh je storil, da je padla Eva, napuh stori, da pade več del ljube mladine. Si bil pa tako nesrečen, da si zapravljal kerstno nedolžnost, potem se spet ogerni z višnjevimi plajščem, z plajščem prave pokore. —

Sklep.

V mestu Pariz na Francoskem so enkrat učeniki bogoslovja razpisali veliko darilo tistemu, kateri bi najlepšo hvalno pridigo od brezmadežnega spočetja Device Marije spisal in govoril. Vse se je trudilo, vse govorilo. Zdaj pride tudi nek ptujec, položi perst na usta v znamenje molčanja, pokaže košček bele soli na belem traku — in — odide. S tem je hotel reči: Ne govorite veliko od brezmadežnega spočetja preblazene Device Marije, to skrivnost moramo

veliko več občudovati, kakor o njej govoriti, jo veliko več s čistim življenjem, kakor pa samo z besedami slaviti. (Sol pomenja čisto, pravično življenje; tako tudi beli trak.)

Kaj bi nam pomagalo, ko bi mi Marijo še toliko častili, za njene čednosti pa ne marali? Marija naše hvale ne potrebuje, ona živa najpopolnše zveličanje v nebesih, ko bi se tudi na zemlji še ena besedica njej v čast ne izrekla. Saj jo častijo vsi angeli in svetniki kakor svojo kraljico, saj jo nad vse časti sama presveta Trojica kakor svojo hčer, mater in nevesto. Naša hvala proti njeni nebeški slavi zgine, kakor slabo berleča lučica pred solničnimi žarki. In še ta mala čast, ki jo jej dajemo, kolikokrat pride čez nečiste ustnice! kolikokrat jej nevredne roke vence spletaajo!

Iz tega pa ne sledi, da moramo nehati, Marijo častiti — Bog obvari. Vedno in vedno se bo in se mora goditi, ker je ona sama rekla: „Od zdaj me bodo blaženo imenovali vsi narodi.“ Ali bolj ko spoznamo, kako slabo jo častimo, bolj si moramo prizadevati, da to bolje storimo. Mariji ni potrebna naša hvala, ali nam je potrebno češčenje Marijino; potrebno tako, da je to znamenje našega zveličanja. Pa še lepši, še potrebniši kakor Marijo častiti je posnemati Marijo. „Svetnike častiti, pa jih ne posnemati, se pravi, jih zasmehovati.“ Mariji tedaj nikakor dopasti ne more naše češčenje, ako njenih čednost ne posnemamo, zakaj to se pravi jo le krivo, lažnjivo častiti. Pri komur pa je pobožna ljubezen, terdno zaupanje in serčna vdanost do Marije, in pri komur je terdna volja posnemati Marijine čednosti, tisti se dopade Mariji, zakaj on je njen dobri otrok.

Kristijan poglej si zdaj še enkrat podoba brezmadežnega spočetja prečiste Device Marije, poglej si jo večkrat, in vselej se spominjaj tega, kar si danes slišal; potem pa pojdi, in stori tako. — In blagor tebi, zakaj „kdor mene najde, pravi Marija, najde življenje, in zajema zveličanje pri Gospodu.“ Amen.

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Sv. Lucija — zvezda v dvojnem svitu; gov. L. F.)

„Kdo si ti? Jan. 1, 19.

Vvod.

Sv. Janez Kerstnik je bil dokaj ponižen! Judje so ga imeli za obljubljenega Mesija. Zatorej so poslali k njemu duhovnov in Slovenski Prijatelj.

levitov, naj ga vprašajo, kdo da je? Kako ponižno jim je odgovoril: „Jaz nisem Kristus; jaz nisem Elija; jaz nisem prerok; jaz sem le glas vpijočega v puščavi; jaz nisem vreden, prihodnjemu Mesiju od črevljev jermenov odvezati,“ — tako je sv. Janez odgovoril. Prelepo se na njem sveti preljuba ponižnost.

Kakor na nebu migljajo neštevilne zvezde, tako se v svetih nebesih svetijo svetniki in svetnice božje. Kdorkoli je gledal po noči na jasno nebo, vé, da na njem miglja zvezd in zvezdic brez števila. Pa vse zvezde nimajo enake svitlobe, enakega blišča. Nekatere se tako bliščijo, da jih vsako prosto oko vidi in spozna; druge so manj svitle in se prostemu očesu kažejo, kakor pšeno po nebesu posejano. Tako je v svetih nebesih in na nebu svete katoliške cerkve. Kristus je njeno solnce, svetniki in svetnice pa so njene zvezde in zvezdice, ki od Jezusa vso svitlobo dobivajo, kakor planeti od solca na nebesu. Kakor zvezde na nebu nimajo vse enakega blišča in svitlobe, tako tudi svetniki in svetnice; nekteri se bliščijo v edinem, drugi v dvojnem, nekteri celo v trojnem svitu.

Ena teh svetnic, katere se že davno in posebno svitlo bliščijo na nebu kat. cerkve, je sv. Lucija, katere spomin smo včeraj obhajali. Preden pristopimo k daritvi sv. maše, pogledjmo torej na svitlo zvezdo, sv. Lucijo, in poslušajmo, kaj nas bo učila ta svetnica.

Sveta Lucija je zvezda, katere se sveti v dvojnem svitu,

1. v svitu devištva in
2. v svitu mučeništva.

V tem dvojnem svitu bomo premišljevali besede, katere je govorila devica in marternica sv. Lucija pred svojo častitljivo smrtjo; poslušajte!

Razlaga.

1. Celega življenja sv. Lucije vam praviti ne morem; pre-dolgo bi bilo. Zanašam se, da vam je večidel znano, ker ste ga že mnogokrat slišali pripovedovati. Povzel bom iz njenega življenja le to, kar je najimennitnejšega in kar jej je prislužilo dvojno krono, častitljivo krono devištva in svitlo krono marterništva ali mučeništva. Rodila se je v Sirakuzu, mestu v Siciliji, na spodnjem Laškem in je bila hči imenitnih, bogatih, pa kersčanskih starišev. Oče jej zgodej umerje, mati jo pa hoče zaročiti z mladenčem visokega rodú, toda ajdovske vere. Sv. Lucija je pa bila Jezusu devištvo obljubila in za zakon jej ni bilo mar. Vendar ni materi zopergovarjala, ampak je terdno zaupala, da bo Bog vse tako vokal, da ne bo siljena v stan, ki jej ni po volji. Mati nevarno zbolí, zdravniki jej ne morejo pomagati —; hčeri to naredi veliko žalost, ker vidi mater

terpeti že cele 4 leta brez upanja, da se zopet ozdravijo. Od ljudi ni bilo pomoči, išče jo toraj pri Bogu in po priprošnji sv. Agate.

Pregovori svojo bolno mater, da se dajo peljati k grobu sv. Agate v Katano. Lucija moli, zdihuje, prosi dolgo in priserčno na grobu sv. Agate za svojo bolno mater, in mati ž njo.

Lucija zaspi, v spanji se jej prikaže sv. Agata in jej govori: „Kaj bi rada, sestra draga od mene? Glej mati tvoja je zdrava. To je sad tvoje vere in zaupanja tvojega.“ Lucija se prebudi, mati je bila ozdravljena. Boga ste hvalile iz celega serca za prejeto gnado in potem se vrnете domu v mesto Sirakuz. Na potu pa reče Lucija svoji materi: „Prosim vas, mati predraga! ne govorite mi več od umerljivega ženina; moj ženin je Jezus Kristus. Tudi vas še prosim, dajte mi tisto doto, ki ste mi jo namenili za omožitev z ženinom tega sveta.“ Mati jej odgovori: „Tvoja doto je dobro shranjena; čakaj do moje smerti, potem lahko storiš s svojim, kakor hočeš.“ Hči pa materi odverne: „Ni tako, ljuba mati! kar se ubogim še le po smerti prepusti, Bogu ni tako prijetno, kakor to, kar se jim pred podeli. Tudi baklja popotniku ne služi tako, če se v temi za njim nese, kakor ta, ktera se nese pred njim.“ Ko pridete domu, da mati svoji hčeri toliko blaga, kolikor bi ga bilo za doto čez zadosti. Kaj pa Lucija z doto stori? Razdala je vse svoje blago in ga razdelila med uboge, — storila je, kar je Jezus povedal: Prodala je vse, kar je imela in je kupila njivo, v kateri je vedela skrit nebeški zaklad.

Kdor to bere ali sliši, koga bi ne ganilo — globoko v serce, najti v tej mladi nevesti Kristusovi toliko ljubezni do Jezusa in devišstva, do ljube matere in ubogih, — v slabi ženski toliko dušne moči in kerščanske modrosti! Vprašajmo se, ali bi tudi mi tako ravnali? Ali tudi ti tako ljubiš Jezusa in uboge? Ali tudi ti tako ljubiš in spoštuješ svoje stariše in jim strežeš tako ljubeznjivo, kot sv. Lucija? Ali je tudi tebi čistost in devišstvo tako ljuba in draga, da bi jo varovala, kakor sv. Lucija? Kaj si moraš odgovarjati? Na prvo vprašanje: ne; na drugo: ne; na tretje: ne. Kaj toraj dela ta razloček, da smo sv. Luciji celo nič ali prav malo podobni? So bili mar kristijani prejšnjih časov drugi ljudje, kakor mi? Ali je mar bila njih vera druga, kakor je naša? Ali mar niso imeli toliko nevarnost, toliko skušnjav, kakor mi? — O verjemite mi, preljudi! kristijani prejšnjih časov so bili ljudje, kakor mi; so imeli nevarnosti in skušnjave, kakor mi, še veče; in ravno tista vera Kristusova se jim je oznanovala, kakor nam, — ves razloček je le ta, da se je prvih kristijanov vera bolj živo prijela in da so se je oni bolj čvrsto držali, kakor mi. — V gredi, ktera je obernjena proti solncu, rastejo najžlahtnejše zelši, najlepše cvetlice cvetijo in dihajo prijeten duh; v gredi osojni, senčni, kaj pa tam raste? Nič dobrega, nič žlahtnega, še delo in trud se ne splačata. Tako je v sercu in v duši, obsijanej po svitem solncu žive vere, razgretej

po žarkih milosti božje. V njej najdeš lepoto in prijetnost vseh kerščanskih čednost. — Sveta Lucija je svojo mater ljubila, jej v boleznih ljubeznjivo, poterpežljivo stregla; to bo storila vsaka hči, in to mora storiti vsak otrok, kdor ima pravo vero in ljubi Boga. Ravno tisti, ki je zapovedal: „Veruj v enega samega Boga,“ je dal tudi 4. zapoved: „Spoštuj očeta in mater,“ kdor pa tega ne stori, kdor očeta in mater ne ljubi, tudi Boga ne ljubi. Kako bi ljubil Boga, ki ga ne vidi, če svojih starišev ne ljubi, ki jih ima pred očmi. Zapominjajte si dobro ta nauk sini in hčere, ki nimate prav nobene ljubezni do svojih starišev, niti spoštovanja, niti pokorščine, — še celo usmiljenja ne; — zapominjajte si ga sini in hčere, ki nimate za očeta in mater drugih besed, kakor grenkih, ne druge postrežbe, kakor nehvaležnost, ki za lačnega očeta, za stradajočo mater nimate jedi, sami sebi pa dobro strežete; ki pustite očeta ali mater raztergana hoditi, sami sebe pa gizdavo oblačite; vi, ki ste vedeli od starišev svojo doto do zadnjega beliča iztirjati, jim pa obljubljenega izgovorjenega vžitka nočete dajati. Vedite in slišite, to je nekerščansko, to je greh, — velik greh zoper 4. zapoved in zoper Boga, ki jo je dal. To ne more prinesti sreče in blagoslova ne na tem, ne na unem svetu. Učite se od sv. Lucije, ljubiti stariše, jih ubogati in jim ljubeznjivo postreči. — Lucija je šla materi zdravja prosit; izprosila jej je zdravje, ker Bog uslišuje molitev otroka, kateri svoje stariše ljubi in jim streže. — „Prosim vas, mati! ne govorite mi več od umerljivega ženina; moj ženin je Jezus Kristus.“ Devišstvo si je izvolila v mladih letih, v cvetu svoje mladosti in to deviško čistost hoče hraniti nebeškemu ženinu Kristusu. „O kako lep je čist rod! njegov spomin je večen, v časti je pri Bogu in ljudeh,“ uči sv. Duh. V sv. Luciji vidimo to poterjeno. Naj bi se bila volji matere vdala, naj bi se bila omožila z ajdovskim mladenčcem, mi ne bi nič vedeli od nje; — nič ne bi vedeli, da je enkrat živela Lucija; — ker pa se je odrekla umerljivemu ženinu in devišstvo ohranila, ohranil se je njen častitljivi spomin do današnjega dne in bodo se je spominjali kristijani, dokler bo svet stal; v veliki časti je pri Bogu, ker je na njeno priprošnjo ljudem mnogo gnad podelil; v časti je pri vseh pobožnih ljudeh, ker jo častimo kot svetnico in se jej priporočamo kot mogočni pomočnici. Glejte mladenčci in device, kako visoko čast devišstvo ima. „Kdor čistost ljubi, bo prijatelj nebeškega kralja.“ (Prip. 22, 11.) Že v cvetu svoje mladosti se je sv. Lucija Jezusu zaročila, mnogo jih je zdaj in jih je bilo vselej, ki v cvetju svojih let služijo hudiču, stare dni in stare kosti ohranijo Bogu! — „Dajte mi doto, ktero ste mi namenili za možitev.“ Kaj je storila z doto? Razdelila jo je med uboge. Alite, tega ve ne bi storile, — morebiti še razumeti ne morete, kako bi bilo mogoče, kaj tacega storiti, kajti človek po mesu ne razumi tega, kar je po Duhu.

Sv. Lucija je pa dobro vedela, zakaj tako dela, — prinesla je svojo doto nebeškemu ženinu v podobi ubogih in siromakov, naložila je svoj denar na takem kraju, kjer ga zgubiti ni mogla in jej je donašal obresti nebeške. Kaj se iz tega učimo? Kerščanska devica in žena, kerš. mladenec in mož, ali sta usmiljena in miloserčna do ubogih, ubogim strežeta in pomagata zavoljo Jezusa? Kdor pa premore in ubogim ne pomaga, on tudi ne bo vzel ničesar seboj, tudi njegovo premoženje se bo med uboge razdelilo, toda on ne bo imel od tega malo zaslužnja: Baklja, ktera se v temi za nami nese, ne sveti tako, kakor ta, ki se nosi pred nami. Zato bodimo usmiljeni do ubogih, kakor je bila sv. Lucija.

2. Poglejmo še, kaj se je dalje zgodilo s sv. Lucijo. Žlahten kamen ali dijamant se še le lesketa, kedar se zbrusi in ogladi, — in zlato se čisti v ognju, — tako se sv. Lucije deviška čistost in stanovitnost v veri svetite v njenem trpljenju. — Mladenču, ki je mislil Lucijo v zakon dobiti, ni bilo po volji, ko je razdala svojo doto; po doti in bogastvu je bolj hrepenel, kakor po nevesti. Namesti ljubezni se izcimi v sercu hudo sovraštvo, za to gre in zatoži svojo nevesto pri mestnem glavarju Paskaziju. Ta jo pokliče in jej ukaže, naj daruje malikom in naj vzame mladenčca, kteremu se je obljubila v zakon. „Ne storim, ne tega, ne unega,“ odgovori sv. devica. „Jaz darujem le pravemu Bogu in nobenemu človeku nisem obljubila zvestobe.“ Ajdovski glavar se razserdi in jej žuga, da jo bo dal pretepati in pravi: „Tvoje kvasanje te bo minulo, ko bo prišlo do tepenja.“ Mirno mu odgovori Lucija: „Ne bo; zakaj služabniki božji ne morejo grešati besed, ker jim je Kristus rekel: Ako bote pred kralji in oblastniki stali, ne mislite, kako in kaj bi govorili; zakaj dalo se vam bo, kaj imate govoriti, ker niste vi, ki govorite, ampak Duh božji je, ki v vas govori.“ „Jeli sveti Duh v tebi?“ jo vpraša glavar. Sv. Lucija pa mu odverne: „Ljudje, ki so čisti in pobožno živijo, so tempelj sv. Duha.“ Na to jej reče Paskazij: „Vkazal te bom v nesramno hišo gnati, naj te sv. Duh zapusti.“ Ona mu pa odgovori: „Ako mene ukažeš posilama osramotiti, in moje volje zraven ni, bo dvakrat lepši venec devištva.“ Kaj se zgodi! Rastogoteni glavar vkaže odpeljati Lucijo v hišo nesramnosti, — na poti pa obstoji in nobena moč je ne more premakniti z mesta, — tudi z vervmi in z voli je ne spravijo naprej. Glavar misli, to je copernija. Lucija pa mu pravi: „To ni nobena copernija, ampak le božja moč.“ Sodnik zapove, s smolo in z vrelim oljem jo politi, in germado okoli nje zažgati. Lucija ostane v sredi ognja nepoškodovana. Zadnjič zapove glavar, ob glavo djati jo. Sv. Lucija lepo poklekne, prosi za sveto cerkev, naj jej Bog da ljubi mir, potem prejme smertni vdarec z mečem in izdihne svojo čisto, deviško dušo leta 303.

Premislimo še te besede! Kolikor besed je sv. Lucija govorila,

toliko zlatih nauk nam je dala, ki so vredni, da jih vsak kristijan v svojem sercu nosi.

„Minulo te bo kvasanje, to je besede, ki jih govoriš, kedar pride do tepenja,“ reče jej glavar. Mislil je, da je Lucija le serčna z jezikom, in da jo bo minula serčnost, kedar bo prišlo do tepenja. Pač je temu tako pri mnogih kristijanih. Kedar jih slišiš govoriti, mislil bi, Bog ve, kako so serčni, stanovitni, ali pravični in pobožni, dobrotljivi in usmiljeni. Kedar bi pa imelo priti do djanja in resnice, tedaj se kmalu pokaže, da so besede le prazne, cvetje brez sadu, lupine ali luščine brez jedra, da so ljudje le bahači.

Pri sv. Luciji ni bilo tako. Kakor je govorila, tako je tudi mislila in storila. Tako mora ravnati vsak kristijan; boljši manj govoriti in več dobrega storiti; boljši manj obljubiti, kakor obljub ne deržati. Posebno sedajne dni je prišel čas, da ljudje mnogo lepega govorijo, delajo in storijo pa prav malo, da imajo sladkost na jezikih, v sercih pa le žolč in sovraštvo, da so serčni le v besedah in kjer nevarnosti ni, v resnici so bojezljivci in strahopezljivci, ki jih hud pogled omami in se pred vetričem že tresejo. Ni še prišlo do tepenja in že jih odpade toliko kristijanov, da potegnejo z nasprotniki sv. vere. Kaj bi še le bilo, če bi prišlo do tepenja! In prišlo bode do tepenja, nastopili bodo časi, da bodo se pravoverni kristijani še bolj preganjali; takrat se bodo ločile pleve od težkega, čistega zernja. Mi pa ljubi kristijani! — učimo se od slabe ženske, od sv. Lucije, svojo vero z ustmi spoznavljati in v djanju skazovati; učimo se od nje serčnosti in stanovitosti, učimo se, da za kristijana ni nič geršega, kakor drugači misliti, drugači pa govoriti. — „Kteri so čisti in pobožno živijo, so tempelj sv. Duha.“ Kdo so pa ti, ki ne živijo čisto in pobožno, ampak nesramno in nepobožno? Ostudni grobi so in prebivališča hudega, nečistega duha. Da bi sv. Duha odpravil od sv. Lucije, ukaže jo glavar odpeljati v hišo nesramnosti, pa nič ne more opraviť ž njo, ker božja moč jo varuje. Ti pa, ki grehu živiš in svoje ude podajaš v službo in orodje grehu, ti sv. Duha sam in sama izganjaš, da ne more v tebi prebivati; iz tempeljna božjega narediš berlog hudičev. Poglejmo na sv. Lucijo; nepremakljivo stoji in nobena moč je ne more ganiti z mesta. O da bi tudi mi imeli nekoliko te lepe nepremakljivosti in stanovitosti, da bi se ne dali zapeljati skušnjavam in zalezovanju! Koliko lepši bi stal vertič katoliške cerkve! Tako pa je žalibog zelo razdjan, zdravega drevja in zlahtnega cvetja je malo, malo v njem.

Poglejmo in premislimo še to, kako čudno moč imajo ti, s katerimi dela božja pomoč. Mestni glavar je imel vso moč in oblast, ali proti sveti devici vendar nič ne opravi; vsa njegova moč je bila le otroška oblast. Paskazij jej žuga s tepenjem; žuganje pa je ne vstraši; on jo ukaže politi s smolo, in germado okoli nje zažgati; ogenj pa se je ne prime —; v

nesramno hišo jo zapové odpeljati, — nobena sila je ne premakne. Mislite, da je imela sv. Lucija to moč iz sebe? Sama je spoznala, da je vse to zamogla le iz božje moči. Ako je Bog z nami, kdo bi kaj zamogel zoper nas. Bog bo pa z nami, če bomo tudi mi z njim. Pa ni le sveta Lucija bila tako stanovitna, veliko 100 in 1000 svetnic in svetnikov, devic in mladenčev je pričevalo s takim veseljem in s tako serčnostjo za Kristusa in sveto vero. Zakaj da dandenes ni tako? Od pravega solnca se odvrčajo, iz živega studenca nočejo piti, šterne si kopljejo in iz njih pijejo mlako krivih ver. Obrnimo se zopet h Kristusu, poprimimo se žive vere; v nji je naša moč, naša sreča, naša stanovitnost.“

Sklep.

Premišljevali smo življenje sv. Lucije. Prepričali smo se, da je bila sv. Lucija tisti človek, o katerem pripoveduje sv. evangelje, ki se bere na god device in mučenice, ona je prodala vse in je kupila njivo, v kateri je skrit nebeški zaklad. Kaj je prodala? Odpovedala se je zakonu z imenitnim mladenčem, obljubila je Jezusu devištvu že v cvetju svojih let. Odpovedala se je bogastvu, svojo doto je razdelila med uboge. Prodala je še celo svoje življenje — v cvetju svoje mladosti; prodala se v oblast grozovitnega, hudim martram ali mukam — zgodni smerti.

Dala je toraj vse, kar je človeku ljubo in drago; kaj je za vse to dobila? Ljudje so jo videli le terpeti in umreti, ajdže so jo imeli za neumno; mi kristijani jo pa častimo in šteujemo srečno, ker si je zaslužila dvojno krono, častitljivo krono devišтва in svitlo krono marterništva; kupila si je njivo, v kateri je bil skrit nebeški zaklad, — večno življenje.

Preljube duše! spominjajte se, kako minljivo je vse na svetu; da vse, kar si ljudje na svetu želijo, ni toliko vredno, kolikor je vredna srečna smert v gnadi božji. Kakor sv. Lucija bodimo pripravljeni, vse rajši zgubiti in dati, kakor Jezusa in sv. vero. Bodimo stanovitni in nepremakljivi v dobrem, kakor je bila ta devica in mučenica. Ravno zdaj je sveti adventni čas, ki nas spominja ljubega Jezusa, ki je zapustil svete nebesa, človek postal, za nas terpel in umerl zavoljo tega, da bi nas odrešil in večno zveličal. Deržimo se zvesto tega Jezusa in njegove svete cerkve!

O Bog! ki čistim dušam daješ prečudno moč in čast, po priprošnji sv. Lucije te prosimo, dodeli nam gnado, da bi zamogli tempelj sv. Duha, svoje trupla, čiste ohraniti in vse terpljenja voljno prenašati po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pridiga za IV. adventno nedeljo.

(Sv. Tomaž nas uči verovati in prav verovati; gov. L. F.)

„Vse človeštvo bo videlo zveličanje.“
Luk. 3, 6.

V v o d.

Danešnje sv. evangelje nas glasno opominja, naj pripravljamo pot Gospodov, in potem bomo tudi mi videli zveličanje božje. Pa kako naj se pripravljamo? To nas uči ravno ta svetnik, katerega spomin danes obhajamo, in ta je sv. apostelj Tomaž.

Sv. Tomaža dan je naj krajši v letu, pravi star pregovor. In res je taka. Dosedaj smo se mi, ki na severni polovici zemlje prebivamo, od solnca proč pomikali; odsedaj še bomo pa zopet pol leta solncu približevali. Kmalu bomo spoznali, da dan zopet raste in svetloba večja postaja.. Najkrajši dan še šteje v naših krajih 8 ur 34 minut. So pa kraji še bolj proti severju, ker solnca po zimi cela 2 meseca ne vidijo, kjer je bi rekel skorej skoz cela 2 meseca zmiraj noč. Kako željno pričakujejo ubogi ljudje teh ravnih krajev, da se bo jim solnce zopet na nebu prikazalo! Enaka temota ali noč v dušnem pomenu bila je na svetu, preden je prišel Zveličar; enako željno, kakor severni prebivavci solnca po dolgi noči, so pričakovali pravični starega zakona obljubljenega Odrešenika. Glejte čudo! najkrajši dan je in Zveličar ali božični praznik je najbližej. Tako je bilo tedaj, ko je ljubi Jezus prišel na svet! Nevednost med ljudmi je bila največa, Odrešenik pa najbližej. — Černi noči brez svetlobe je podobna duša, ktera ni razsvitljena po luči Kristusove vere; duša, serce, v katerem vgasne luč svete vere, tava v žalostni tamoti; le Kristus in njegova vera je prava luč, ktera razsvitljuje človeka, ki pride na svet. — Ravno danes obhajamo spomin sv. apostelja Tomaža, kateremu je Jezus sam rekel besede: „Tomaž! ne bodi neveren, ampak veren.“ Zatoraj hočem vam prav iz njegovega življenja dokazati:

1. da ne smemo biti neverni, ampak verni; in
2. da moramo tudi po veri živeti.

Ne bodite neverni, ampak verno in zvesto poslušajte, kar Vam bodem govoril s pripomočjo sv. Duha; vera in sicer prava vera je prava priprava na Jezusov prihod!

Razlaga.

1. Le nekatere čertice iz življenja sv. aposteljna Tomaža hočemo povzeti, da jih premišljujemo. Od tehmal, kar ga je Jezus izvolil v svojega aposteljna, ostal mu je zvest tovarš in spremljevalec. Ko je Jezus kratko pred svojo smertjo v Betanijo hotel iti, da bi Lacarja zopet k življenju obudil, noben drugih aposteljnov ni se upal Jezusa spremiti; bali so se Judov. Le Tomaž jim reče: „Podimo tudi mi, da umerjemo ž njim.“ Vidite, kako je močno ljubil Jezusa, da ga tudi strah pred smertjo od njega ni mogel ločiti. — Ko je Jezus bil od smerti vstal in se je bil prvi-krat svojim aposteljnomo prikazal, Tomaža ni bilo med njimi. Ko mu drugi aposteljni povejo: „Gospod je od mertvih vstal in se nam je prikazal,“ Tomaž ni hotel tega verjeti in reče: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žrebljev, in svojega persta ne položim v njegove rane, ne bom veroval.“ Čez osem dni se Jezus zopet prikaže aposteljnomo; tudi Tomaž je bil med njimi. Jezus jih najpred pozdravi in potem se oberne k Tomažu rekoč: „Vloži svoj perst semkaj in poglej moje roke; podaj semkaj svojo roko in deni jo v mojo stran in ne bodi neveren ampak veren.“ Komaj je bil Tomaž to storil, bil je ozdravljen svoje nevere; na glas izkliče: „Moj Gospod in moj Bog.“ —

Ko so se aposteljni po prejetem svetem Duhu razšli po svetu, obernal se je Tomaž proti jutrovim deželam; prišel je celo v daljno Indijo in je povsod goreče in zvesto oznanoval sv. evangelije — zadnjič pa tudi življenje dal za Kristusa — svojega gospoda in Odrešenika. Premišljujmo najpred besede, ktere je Tomaž govoril, in besede, s kterimi ga Jezus posvari: Tomaž pravi: Ako ne vidim . . . Jezus pa mu reče: Tomaž! ne bodi neveren, ampak veren. Kolikokrat zaslužimo mi, da bi nas Jezus tako posvaril! Kolikokrat je naša vera še veliko slabejša, kakor je bila Tomaževa! Koliko jih je, ki se kličejo kristijane, pa jim je vera v Kristusa že na pol ali popolnoma vgasnila, tako da je v njih duši temno, kakor v noči brez luči. Trojni studenec je, iz kterega izvira ali pride nevera med ljudi nevednost, prevzetnost in razuzdanost.

Da toliko ljudi vso vero zgubi, tega je kriva a) nevednost. So ljudje, kterim je za vsako reč več mar, kakor za vero; od vsake reči rajši slišijo, kakor od vere; vse prazne reči rajši berejo, in v vsaki stvari se rajši dajo podučiti, kakor o sveti veri; in vsakemu lažnjivcu pred in več verjamejo, kakor Jezusu Kristusu, ki jih uči nebeških resnic in duhovnikom, ki ravno te nauke razkladajo, ktere je Jezus učil. Česar se pa ne učijo, tega tudi ne morejo verovati.

Da je toliko ljudi brez vere, tega je kriva b) prevzetnost ali napuh. Prevzetnost jim moti um, da nočejo sprejeti in

ne morejo razumeti resnic svete vere; napuh jih stori terdovratne, da se nočejo podvreči Jezusovi veri. Nikar visokoučenih pa prevzetnih farizejev ni Jezus v svoje aposteljne izvolil, ampak revne in ponižne ribiče. In sv. Duh spričuje, da je Bog prevzetnim in visokim tega sveta to zakril, kar je malim v Duhu razodel. Žalostne zgodbe nam to poterjujejo in glasno pričajo, da je največ nevercev in krivovercev le po prevzetnosti prišlo ob vero in padlo v nevero in krivovero.

c) Tretji obilni studenec, ki ljudem vero jemlje, je razuzdano, pregrešno življenje. Kteri razuzdano živijo, se Boga bojijo, zatorej bi ga najrajši tajili. Zakaj krivičnik taji, da je en Bog? Zato, ker ve, da je Bog pravičen in ga bo ostro sodil zavoljo storjenih krivic; zatorej na Boga verovati noče. Zakaj nesramnež nič noče slišati od večnosti, od sodbe in pekla? Zatorej ker ga že spomin na večnost in sodbo navdaja z neizrekljivim strahom; zato si želi, da bi ne bilo večnosti in sodbe in pekla. In kar si v svoji spačenosti želi in misli, to tudi pred drugim taji.

Povedal sem vam trojni studenec, iz katerega izvira nevera; ta trojni studenec je nevednost, prevzetnost in razuzdano življenje. Hočemo toraj ohraniti vero, najsvetejše blago, ki ga imamo, varujmo se teh treh reči: nevednosti, to se pravi, glejmo in skerbimo, da bomo podučeni v tem, kar našo vero zadene; to bo pa le mogoče, ako bote nauke sv. vere radi in zvesto poslušali; — varujmo se prevzetnosti ali napuha, ki nikjer ni dober, najmanj pa v verskih rečeh. Če se človek pred Bogom sam ponižati noče, tedaj ga poniža Bog in mu zmede pamet, da tega ne razumi, kar tudi majhen otrok lahko razumeti more; — hočemo vero ohraniti varujmo se greha in razuzdanega življenja; zakaj greh je tisto ternje, katero zaduši zlahtno, nebeško cvetlico sv. vere. Tomaž! ne bodi neveren, ampak veren, tako je svaril Jezus Tomaža in svari tudi nas. —

2. Ko je Jezus drugokrat prišel med zbrane aposteljne skoz zaperte duri, pokliče najpred Tomaža in mu reče: „Vloži semkaj svoj perst . . .“ Kako srečen je bil Tomaž! Kako veliko gnado mu je skazal Jezus, da je smel položiti svoj perst v rane njegovih rok in roke v njegovo stran. Lahko bi se nam moglo pozdeti, kakor da bi ga bil Jezus še hotel zato obdarovati in mu večo gnado podeliti, da ni hitro veroval, ampak je bil neveren. Pa ljubi kristijani! pri tej priložnosti vidimo, kako se Jezusova ljubezen do nas poniža in koliko stori, da bi le nas otela in si pridobila. Sv. apostelj Tomaž je s svojo nevero našo vero poterdil. Naj bi ga bil Jezus prepričal, da je v resnici spet živ in da je od mrtvih vstal, ukaže mu roke in perst položiti v svoje rane; in potem je nam vsem postal najverjetniša priča, da je Kristus res svoje prerokovanje spošnil in od mrtvih vstal.

Tomaž je smel svoj perst in svoje roke vložiti v Jezusove rane; zares je bila milost prevelika. Pa preljubi moji kristijani! pomi-

slite sedaj, ali nam Jezus ne ponuja še veliko večje gnade? Svoje lastno meso nam Jezus položi na naš jezik, svoje meso nam daje vžiti, svojo kri nam daje piti. Ali to ni gnada veliko večja? Kakor hitro se je bil Tomaž dotaknil Jezusovih ran, bil je ves spremenjen. Nevera se je spremenila v živo vero; še več kot prej je Jezusa ljubil; še terdnejše volje je bil, svoje življenje za Gospoda in Odrešenika dati. Zakaj pa je med nami vera tolikokrat tako slaba in omahljiva; zakaj se pa pogreša pravega upanja, in žive kerščanske ljubezni med nami? Veste zakaj? Jezus se nam ponuja; ponuja nam svoje sveto Telo v živež. Kristijani ga pa uživati nočejo; nekteri še enkrat v letu ne, nekteri skoz dolge leta ne. In če ga zavživajo, še tedaj nimajo prave ponižnosti, nimajo prave grevenge čez storjene grehe. Če bi ga uživali tako, kakor nas Jezus uči, in on želi, gotovo bi se poterdila vera, oživilo upanje in vnela prava ljubezen in klicali bi s Tomažem: „Moj Gospod, in moj Bog!“ Na to mu reče Jezus: „Ker si me vidil, Tomaž, si veroval; blagor jim, ki niso videli, in so verovali.“ Naša vera nas uči nekaj resnic, katerih bi človek le težko ali pa nikoli s svojo pametjo ne spoznal; ja nektare teh resnic so tako visoke, da jih človeški um razumeti ne more. Take resnice so n. pr. da je gnada božja k zveličanju potrebna, da bo Bog človeka sodil, da je en Bog in 3 peršone, da delijo ssv. zakramenti toliko velikih gnad itd. Tem resnicam pravimo svete skrivnosti, zato ker so človeškim očem skrite in se bodo nam odkrile tam v večnosti. Vendar moramo tudi te resnice ali skrivnosti verovati, zato ker jih nam je razodel ravno tisti Bog, ki je večna resnica in modrost. Ako bi hotli verovati le te resnice, ki jih s svojim umom dosežemo, bili bi podobni nevernemu Tomažu, ki tudi ni hotel verovati, da je Jezus od mrtvih vstal, predenj se je dotaknil Jezusovih ran s svojim perstom in s svojo roko; zato ga je tudi Jezus posvaril in pristavil te besede: „Blagor jim, ki niso videli in so verovali.“ Hotel je pa reči, da so nektare resnice, katerih človek z roko ne more grabiti, z umom ne doseči in vendar jih mora verovati; zakaj na tem svetu moramo verovati, tam v večnosti bomo gledali. Slišal sem včasih ljudi, kateri so se mislili Bog ve, kako modre, ki so rekali: Česar ne vidim in ne zastopim, ne morem verovati in so hotli s tem izgovorom zagovarjati svojo nevernost. Reveži, kako malo pomislijo, kar so s temi besedami rekli. Koliko reči je na svetu, da jih ne zastopijo, pa vendar jih verujejo. Vidijo, da solnce sveti in greje; kako pa je to, tega ne zastopi nihče. Vetri pišejo zdaj na to, zdaj na uno stran, to vidimo in čutimo; zakaj pa vetri na to ali uno stran pišejo, kdo to razumi? Vidimo zerno, ki se v zemljo verže, cimiti in rasti in iz zerneta vidimo žito postati; vse to vidimo, ker se pred našimi očmi godi; ktera moč pa to stori, kdo bi to povedal? In tako je še veliko, veliko drugih reči, ki jih vsaki dan vidimo, pa ne razumemo in jih moramo vendar verovati;

Kako bi človek hotel s svojo pametjo iztuhitati večne resnice, ktere nam je razodel Bog, večna resnica!?

„Blagor jim, ki niso videli, in so verovali,“ reče Jezus tudi nam. „Ponatorni človek ne more zapopasti, kar je božjega Duha.“ (I. Kor. 2, 14.) Sv. Avguštín je hotel iztuhitati skrivnost presvete Trojice. Odgovorilo se mu je pa, da bi pred mogel morje izčrepati v malo jamico, kakor to skrivnost s svojim umom preseči. Pravoverni kristijan veruje vse, kar je Bog razodel, kar ga sveta kerščanska vera uči, naj to s svojim umom zastopi, ali ne, on ve, kar je sv. apostelj učil: „Sedaj vidimo in spoznamo le nekoliko, le kakor v zerkalu: kedar pa za nas mine ta svet, takrat bomo videli in spoznali popolnoma, kakor smo tudi od Boga spoznani.“ — Skrivnosti naše vere so črez pamet, pa vendar niso pameti nasproti.

Zadnjič še vemo od sv. Tomaža, da je po prejetem sv. Duhu zvesto, goreče in neprestrašeno oznazoval Jezusa in njegovo vero. Z velikimi težavami je pripotoval v daljne dežele, prišel je celo v Indijo. Prehodil je veliko dežel, obiskal veliko ljudstev, pa ne v lenobi, ampak delal je zvesto po besedi svojega nebeškega učenika: „Idite po celem svetu, oznanujte evangelje vsem narodom; kerščujte jih v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha.“ Nikjer ne najdemo zapisano, koliko ljudi je kerstil in spreobernil sv. apostelj Tomaž. Pa gotovo jih je moralo biti veliko. Sv. Frančišek Ksaveri, ki je še le čez 1500 let prišel v tiste kraje, kjer je svoje dni sv. Tomaž učil, je še našel sled njegovega delovanja. Tudi svoje življenje je dal Tomaž za Jezusa; to se pa ne vé, kje ali v katerem mestu in kraju. Kar se je bil pred pregrešil s svojo nevero, potem je popravil s tem, da je živo veroval in goreče delal za Jezusa.

Živo vero Jezus tudi od nas tirja, to je vero, ktera se v djanju skazuje: „Vera brez del je mrtva;“ — je podobna drevesu brez sadja, suhi veji brez listja. Kakor svoje dni na figovem drevesu, bo Jezus tudi pri nas iskal sadje prave vere; gorje nam, če ga ne bomo imeli pokazati. Tedaj nam poreče: „Kaj pomaga človeku, ako reče, da ima vero, del pa nima, ali ga bo mogla vera zveličati?“ (Jak. 2.)

Kaj bi pomagalo človeku, ako veruje, da so molitev, post, miloščina dobre, Bogu dopadljive dela; pa vendar ne bi se hotel postiti, ne moliti, ne ubogaime dajati. Kaj bi pomagalo, ko bi kdo rekel: Jaz verujem, da je Kristus ssv. zakramente postavil, da nam ssv. zakramenti gnado božjo dobivajo in pomnožijo; ssv. zakramentov pa bi se branil sprejemati, ne bi hotel iti k spovedi, ne k sv. obhajilu. Pomagalo bi njemu ravno toliko, kakor temu, ki ve in poterja, da je roparstvo, krivičnost in prešestvo greh, pa vendar ropa, krivice dela in prešestuje. Del hoče Jezus videti, del ne pa praznih besed in obljub. Vse svoje žive dni je sv. Tomaž za Kristusa delal, v velikih težavah in nevarnostih ljudi učil, kerščeval, zadnjič še celo svoje življenje dal za Jezusa. Kristijan je, ko-

liko in kaj bomo pa mi imeli pokazati Jezusu, da smo iz ljubezni do njega stóřili? Ali mar ne bodo naše roke prazne? O varujmo se, varujmo, da ne bomo prišteti onim, ki le za malo časa verujejo; ob času skušnjave pa odpadejo.

Sklep.

Premišljevali smo življenje sv. aposteljná Tomaža in videli smo, da se moremo učiti iz njegove nevere in zopet iz njegove vere. Njegovo nevero je Jezus posvaril in rekel: „Tomaž! ne bodi neveren ampak veren.“ Vera je najsvetejši dar božji; pravo vero je Kristus, božji Sin prinesel iz nebes in je zavoljo nje prišel na svet; prava vera nam zopet v nebesa pomaga, ako po nji živimo. Glejmo, da Jezus ne poreče tudi nam: „Tomaž! ne bodi neveren, ampak veren.“ Pristavil pa je še: „Blagor jim . . .“ Blagor nam, ako bomo verovali vse resnice naše vere, tudi tiste skrivnosti, katerih naša pamet ne zapopada. Bog, večna resnica jih nam je razodel, zato jih pravoverni kristijani verujejo; kar pa tukaj ponižno verujejo, vse to bo v večnosti gledali in zastopili. Tomaž je izklical: „Moj Gospod in Bog;“ pa tudi vse žive dni je delal za Jezusa in umerl za Jezusa. Oh glejmo; da naša vera ne bo prazna in mrtva — ampak rodovitna dobrih del.

Po besedah sv. Janeza Kerstnika ravnajmo se, potem bo naša vera živa. Napolnimo vsako dolino; kar dobrega smo dozdej zanemarjali, to zanaprej pridno storimo! Ponižajmo vsako goro in vsak grič v svojem sercu. Bodimo iz serca ponižni, dajajmo Bogu in bližnjemu čast in hvalo, ktera jim gre. Poravnajmo vsako krivico, ktero smo morebiti storili Bogu, da mu nismo hvaležni in pokorni; poravnajmo krivico, ktero smo bližnjemu storili bodi na dobrem imeni, premoženji ali kakor si bodi. Pogladiimo vse, kar je v našem sercu ojšrega; iztrebimo iz serca vse korenine jeze in sovraštva, naj kraljuje ljubezen in mir med nami. Tako bo naša vera rodovitna in živa; tako bomo pripravljali pot Gospodov. Pa tudi videli bomo enkrat zveličanje božje, kakor ga je videl sv. apostelj Tomaž in ga zdaj uživlja pri Jezusu v svetih nebesih! Amen.

Pridiga za božični dan pri zorni maši.

(Dete Kristus pred rojstvom, ob in po rojstvu; gov. M. T.)

„Pojdimo do Betlehema, in pogledimo to reč, ki se je zgodila, in ki nam jo je Gospod na znanje dal.“ Luk. 2, 15.

V v o d.

Nenavadno so peli zvonovi o polnoči v tisuč in tisuč kerščanskih cerkvah: pred malo urami so nam oznanovali srečno in za Adamov zarod čez vse veselo resnico, da se je rodil Sin Božji. Verno ljudstvo je to slišalo in hitelo v trumah čez hribe in doline v veže Gospodove. Tu se je v soglasnem petju ponavljala angelska pesem: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji prave volje! — Kristus nam je rojen, pridite, molimo!“ O veselo nočojšnje oznanilo, katerega so vsi preroki in pravični stare zaveze štiri tisuč let tolikanj željno pričakovali! O srečen dan, katerega je hrepenel Abraham videti, in se ga je veselil že v duhu! Ne pravi angelj zastoj pastirjem na Betlehemskih pašnikih: „Oznanujem vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu; ker danes vam je rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod v mestu Davidovem. In to vam bo znamenje: Našli bote dete v plenice povito in v jasliah položeno. — „Pojdimo toraj še mi s pastirji do Betlehema, in pogledimo to reč, ki se je zgodila in ki nam jo je Gospod na znanje dal.“ Recimo s Tomažem Kempčanom: „Tu pri jasliah se hočem vvesti zraven tebe, o blago, zveličano dete Kristus in hočem ogledovati tvoje milo in ljubeznjivo obličje, vaditi se v premišljevanji tvojih čudov.“ Da se bomo pa vredno približali njegovim jasliah, kličem vam z ravno tim Tomažem: „Pripravite svoje usta, da poljubite tega sv. otroka; umite svoje oči s solzami pokore, da ga bote vidili; očistite svoje roke, da se ga bote smeli dotakniti; razprostrite svoje ramena, da ga objamete; pripognite kolena, da ga molite.“ In ravno to Božje dete hočemo premišljevati in sicer: premišljevati ga pred rojstvom, ob času rojstva in po rojstvu njegovem.

O sveto Božje dete, dovoli nam, da stopimo k tvojim jasliah in te pobožno premišljujemo, ter blagoslovi to naše premišljevanje, ki naj bo v slavo Tebi v višavah, in v prid našim dušam!

Razlaga.

1. Ko govorim od Božjega deteta pred Njegovim rojstvom, govorim od skrivnosti, ki je modrim in razumnim tega sveta prikrita, in le malim in ponižnim v duhu razodeta. Jaz mislim tisti čas, ko se je pri angeljevem oznanjenju na Marijin, ves v Božjo voljo udani odgovor: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi,“ spočelo v njenem deviškem telesu. Že takrat namreč se prične tudi Kristusova popolna vdanost v voljo nebeškega Očeta. Tista večna Beseda, ki je bila že od začetka pri Bogu, ki je bila Bog sam in po kateri je vse storjeno, je svojo Božjo osebo (peršono) po pripomoči sv. Duha zedinila z Marijino deviško kervjo in z njenim mesom. Tako je Kristus zapustil čast in slavo, ki ju je imel od vekomaj pri Očetu, sam sebe zavergel, in se pred Njim tolikanj ponižal, da to ponižanje nima ne konca ne kraja. Po besedah sv. Pavla je Kristus v tem stanu govoril: „Klavnih darov, o Bog, nisi hotel, temuč si mi telo pripravil; niso ti dopadli žgavni darovi za grehe, zato sem rekel: Glej, jaz pridem.“ Zakaj pa hoče priti Božje dete v serce Marijino? Priti hoče v njo namesto darov stare zaveze, in da v dar prinese svoje telo v spravo naših grehov. S to popolno vdanostjo hoče na znanje dati, da ni prejel življenja za-se, temuč da poverne Bogu odvzeto čast, in človeku zasluži otroštvo Božje, mu dodeli pravico do zgubljenega sv. raja. Že pod Marijinim srcem vé Kristus za vse svoje notranje in vnanje terpljenje; znano mu je, koliko, kako grozno in dolgo bo moral terpeti, in že zdaj je nastopil tisti kervavi pot, ki ga je dokončal na gori Kalvariji, kjer je zmagal smert in pekel na sramotnem lesu sv. Križa. Zdaj že začne spolnovati svoj poklic, da išče in zveliča, kar je bilo zgubljenega. Zato se da nesti v obiskanje k Elizabeti, da se je njen sin, sv. Janez Kerstnik, po njem posvečil že v maternem telesu; in kakor za Janeza Kestnika, tako se je že takrat daroval za vse človeštvo, da vse reši izvirnega greha in vseh grehov. — Po tem tacem je Kristus že pod Marijinim srcem pokazal popolno in neskončno vdanost svoje volje, svojega serca in svojega duha v voljo svojega nebeškega Očeta.

Kako ga pa mi v tej vdanosti posnemamo? Sveti Avguštín pravi: „Bogu ni moč drugače služiti, kakor z ljubeznijo; ljubezen pa je pri slehernem tolika, kolikoršna je njegova vdanost.“ Toraj, ako vidimo, da se Kristus še pred rojstvom iz proste volje podverže največjemu poniževanju, zakaj naj bi se pa mi povzdigovali, po časti in velikosti segali, sami sebe za bogove imeli, in tako ropali čast Bogu, kteremu edinemu gre, da ga vsega stvarjenja neskončno mergoljenje, da ga praha sin slavi? Ali nas to ponižanje Sinu Božjega ne uči, da se pred Božjim gospodstvom in Njegovim veličastvom nikoli preveč ne moremo ponižati v svoji revščini in nezmožnosti? (Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Po odpovedi č. g. Hugo bar. Aichlburga, fajmoštra v Špitalu, je za dekanjskega svetovalca v spodnji Dravski dolini voljen č. g. Leks Gabriel, fajmošter v Lesah; v Belski dolini pa č. g. Pacher Bogomil, župnik v Kotičah. Č. g. Stornik Franc, dekan in fajmošter na Bistrici, stopi zaradi bolehnosti v pokoj. Č. g. Kuhler Jože, fajmošter na Pontablji, je dobil faro Radveče. Premestjeni so čč. gg. provizorji: Markovic Matevž iz Krasnice v Št. Pavelj na Dravi; Jereb Jož. sen. od Kamnegorice v Javorje; na njegove mesto Šuster Janez od Kernskega grada v Kamnogorico in Sternad Jože iz Javorja za kaplana v Podkloster. Dosedanji kaplan č. g. Jereb Jože jun. gre za provizorja na Kremsko planino in č. g. kaplan Wernig Boštjan od Mostiča za provizorja v Kernski grad; v Št. Janž na Mostiču pa pride č. g. Šumah Valentin iz Lieseregg. Razpisani ste fari Lieseregg in Št. Rupert na Blatah do 10. decembra.

Goriška nadškofija. Č. g. Zucchiati Martin, vikar v Fojani, gre za vikarja v Grado na mesto č. g. Rotar-ja Jož., ki je šel v pokoj; č. g. Labijani Alojzi, kaplan v Ločniku, za kapl. v Solkán; na njegovo mesto pride novoposv. č. g. Lenardič Miroslav; čast. g. Tamagnin Vin., subsidijar v Kviškem, gre za vikarja v Fojano; č. g. Sfiligoj Anton, vikar v Lokavcu pri Ajdovščini, je postal podvodja in ekonom v centralnem semenišču; na njegovo mesto pride kapl. v Črničah, č. g. Jug Andrej.

V Terzaški škofiji. Prestavljeni so naslednji čč. gg. duhovniki: Jagodec Miha gre za duh. pomočnika v Opčino; od onod Križman Jož. v Guardiello za duhov. pomočnika, od tam Omers Jož. v bolnišnico za časnega pomočnika v Terst; tam je postal Venkieruti Janez za stalnega pomočnika; č. g. Pančur Franc, novoposv. gre za duh. pom. v Kubeč, od tod Šober Mih. v Volovsko, od onod Jelusič Rajm. v Pičan, od tam Kogej Ferd. za duh. pomočnika v Karkavce; Matejčič Simon, bivši plovnik v Kerbunah, je postal plovnik v Starem Pazinu.

Ljubljanska škofija. P. g. Mlakar je dobil faro v Mirni peči. Č. g. Kurant gre iz Vač v Hrenovico, č. g. Jančigar pa iz Hrenovice na Vače; č. g. Karlin pride od sv. Trojice za kaplana v Šentvid pri Ziličah, č. g. Nemec pa iz Šmartna pri Litiji k sv. Trojici.

„Jedro“

se je že poslalo vsem čč. gg. naročnikom. Obsega ves kerš. katol. nauk v 70 keršanskih naukih na 36 tiskanih polah. Za 2 gold. se pošlje mehko vezano po pošti na dom.

Odgovorni izdajatelj in vrednik Andrej Einspieler.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.